

Kannanotto Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan polttoon sallittavien aineiden ja hulevesipäästöjen osalta

VD/9313/00.02.02.02/2015

SK/PK

Aluetoimikunnan jäsen **Kari Saloranta** esittää kannanottonsa lähettämistä Hakunilan aluetoimikunnan nimissä korkeimmalle hallinto-oikeudelle (KHO). Kannanotto koskee Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan polttoon sallittavien aineiden ja hulevesipäästöjen osalta. Vantaalla kaupungin yleistä puhevaltaa käyttää kaupunginhallitus ulkopuolisiin viranomaisiin tms. nähden. Uuteen kuntalakiin (410/2015) on otettu oma säännös § 36 (sovelletaan 1.6.2017 lukien) alueellista toimielintä ja sen tehtäviä koskien. Sen mukaan alueellisen toimielimen tehtävänä on kunnan päätöksentekoon vaikuttaminen. Tämä tarkoittaa sitä, että aluetoimikunnalla on mahdollisuus välittää oman alueensa näkemys kunnan muuhun päätöksentekoon. Kuntalain mukaan alueelliselle toimielimelle voidaan siis antaa toimivalta lausua ainoastaan kunnan sisällä. Tämän vuoksi Salorannan kannanotto on osoitettu kaupunginhallitukselle ja ympäristölautakunnalle.

Jäsen Saloranta oudoksuu, ettei alueen elinympäristön ja viihtyvyyden kannalta tärkeää asiaa tuotu aikaisemmin kaupungin/yhteysviranomaisen puolelta aluetoimikunnan käsittelyyn. Saloranta ehdottaa myös, että merkittävät ympäristöasiat tuodaan vastaisuudessa ajoissa aluetoimikuntaan.

Jäsen Saloranta esittää 26.10.2015, että Hakunilan aluetoimikunta tekee seuraavan **kannanoton**:

Kaupunki on ottanut aiemmin kantaa jätevoimalan pinta- ja hulevesipäästöihin ja Vantaan kaupungin Hakunilan aluetoimikunta esittää täydennystä kaupungin kantaan. Asia on vireillä Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja asiassa on tullut uutta tietoa pitoisuuksista pinta- ja pohjavesien tarkkailutuloksissa. Pöyryn tekemissä tutkimustuloksissa esiintyy EU-normien jopa lainvastaisia laatu normien ylityksiä, mm. kuukausimaksimissa sekä vakavaa pinta- ja pohjavesien saastumista.

Aluetoimikunta vaatii EU-direktiivien noudattamista ja siksi tukee Vantaan kaupunginhallituksen 17.9.2012 ja kaupunkisuunnittelulautakunnan 10.9.2012 pöytäkirjapäätöksiä. Lausunto koskee sekä polttoon sallittavia aineita ja niistä aiheutuvia savukaasupäästöjä ilmaan laskeumana ympäristöön että hulevesipäästöjä maastoon.

Aluetoimikunta myös huomauttaa poltettavista jakeista, että syntypaikkalajittelu ei ole onnistunut, koska jätteistä ilmeisimmin tulee raskasmetallipäästöjä, jotka päätyvät alueelle laskeumana ja vesistöön normit ylittävällä tavalla. Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on antanut vastineen 4.8.2015 § 265 korkeimmalle hallinto-oikeudelle Vantaan Energia Oy:n ympäristölupa-asiassa (Linkki pöytäkirjaan http://www.hel.fi/www/ymk/fi/paatoksenteko/esityslistat%20ja%20poytakirjat/asiakirja?year=2015&ls=11&doc=Ymk_2015-08-04_Ylk_11_Pk).

Kyseisen päätöksen liitteenä (Liite 3: Liite 2 Taulukko vesien pitoisuuksista 16 6 2015 (ID 126009)) olevasta taulukosta voidaan nähdä, että EU:n vesipuitedirektiivin edellyttämiä haitta-ainepitoisuuksia hulevedessä on jätetty tutkimatta. Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta 10.9.2012 § 13 sekä myöhemmin Vantaan kaupunginhallitus 17.9.2012 § 38 ovat lausunnoissaan Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan ympäristölupahakemuksesta tätä edellyttäneet, jotta ympäristölupa voitaisiin myöntää.

Voimalaitoksen pintavesiin laskettaviksi ehdotetuissa "hulevesissä" ja muissa vesissä on raportoitu vesipuitedirektiivin sekä Suomen asetuksen 868/2010 kadmiumin vuosilaatunormin (0.1 mikrogramma/litra) ja kuukausi-maksimilaatunormin (0.5 mikrogramma/litra) ylittäviä pitoisuuksia (1 mikrogramma/litra). Samoin on syytä epäillä, että nikkelin ja lyijyn normit ylittyvät. Alueelle ei ole määrätty sekoittumisvyöhykettä, joten on syytä olettaa, että vesipäästöt eivät ole laillisella tasolla. Pinta- ja pohjavesiraporteissa kerrotaan korkeista tai jopa erittäin korkeista pinta- ja pohjavesien alumiini-, arseeni- ja raskasmetallipitoisuuksista. Alueen vanhat päästöt on huomioitava polttolaitoksen päästöjen yhteisvaikutusta arvioitaessa. Tarkkailusta ilmenee myös todennäköistä pohja- ja pintaveden pilaantumista polttolaitoksen aloitettua toimintansa 2014. Lainsäädännön mukaan pohjaveden pilaaminen on erityisesti kielletty.

Poltettavien jakeiden laajentaminen koostumukseltaan tuntemattomiin tai jopa raskasmetalleja sisältäviin ja jopa poltettuna tunnetusti haitallisia aineita muodostaviin ei ole oikein. Luokittelu jätteen vaarallisuudesta kaatopaikalla ei päde EU-säädelyjen aineiden vapautumiseen poltossa. Siten uusien tai luvittamattomien jätejakeiden täsmällinen koostumus ja käyttäytyminen täytyy tuntea.

Ympäristölupa ei ole lupa päästää "kaikki mitä ei ole erikseen kielletty", vaan luvanvaraisilla ja säädelyillä aineilla pitää kullakin olla asianmukainen ympäristölupa sekä vaikutusarviointikäsittely. Toiminnanharjoittajan tai ELY:n arvaukset jakeiden samankaltaisuudesta eivät riitä.

Myös julkisuudessa esiintyneet tiedot laitoksen metalliongelmissa kertovat, ettei lajittelu toimi riittävällä tavalla. Alumiini vaikuttaa olevan erittäin merkittävä päästöaine, vaikka sitä ei pitäisi olla syntypaikkalajittelussa jätteessä, kun metallit on lajiteltu erikseen.

Jätteen lajittelu, jossa tehdään sekajätefraktio, johtaa haitallisten aineiden päättymiseen polttoon, kun lajittelu ei ole tehokasta. Sekajätteen syntyminen on hyvin vähäistä, jos energiajakeen keräystä tehostetaan toimittamalla sille riittävät jäteasiat, ja opastamalla sekä kannustamalla kaupunkilaisia lajittelussa. Sekajätteenmäärät voisi kiintiöidä ja määrätä sille korkeammat maksut sekä harkita sanktioita määräysten rikkomisesta.

Hakunilan aluetoimikunnan toimialueella asuu yli 28 000 ihmistä aivan jätevoimalan vieressä, välittömällä vaikutusalueella. Lausunnon antamisen perusteluna se vetoaa Århusin sopimukseen.

Hakunilan aluetoimikunta 11.11.2015 § 5

Aluekoordinaattorin esitys:

Päätetään lähettää kannanotto kaupunginhallitukseen ja ympäristölautakuntaan toimenpiteitä varten.

Käsittely:

Jäsen Kari Saloranta selosti kannanottoesitystä ja lisäsi tarkennuksena viittauksen Helsingin ympäristölautakunnan päätökseen 4.8.2015 § 265 sekä pykälän liitteeseen 2, taulukko vesien pitoisuuksista. Kannanottoon lisättiin seuraava teksti:

"Kyseisen päätöksen liitteenä (Liite 3: Liite 2 Taulukko vesien pitoisuuksista 16.6.2015 (ID 126009)) olevasta taulukosta voidaan nähdä, että EU:n vesipuitteedirektiivin edellyttämiä haitta-ainepitoisuuksia hulevedessä on jätetty tutkimatta. Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta 10.9.2012 § 13 sekä myöhemmin Vantaan kaupunginhallitus 17.9.2012 § 38 ovat lausunnoissaan Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan ympäristölupahakemuksesta tätä edellyttäneet, jotta ympäristölupa voitaisiin myöntää."

Puheenjohtaja esitti, että kannanotto toimitettaisiin vain ympäristölautakunnalle. Tätä kannatettiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin lähettää aluetoimikunnan kannanotto ympäristölautakunnalle jatkotoimenpiteitä varten.

Täytäntöönpano: konserni- ja asukaspalvelut
ote: ympäristölautakunta

Lisätiedot:

aluekoordinaattori Pilvi Kallio, puh. 050 314 5124, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi